

HERRIGINTZA ETA ELKARBIZITZA

Aurrediagnostikoa

elhuyar
Aholkularitza

- *Biharko*
- *Zumaiara*
- *boga*
- ZUMAIA 2015/2025 PLANA

DEMOGRAFIA

INDARGUNEAK

elhuyar
Aholkularitza

DEMOGRAFIA

indarguneak

- Herriaren hazkunde positiboa azken hamarkadan: % 11,8
- Jaiotze-tasak gora egin du, azken 13 urteetan % 39 (Gipuzkoan % 5, EAEn % 10)
- Gazte gehiago (0-19 urte): Zumaian % 21,4; Gipuzkoan % 18,5; EAEn % 17,6
- Adineko gutxiago (65 urtetik gora): Zumaian % 18,5; Gipuzkon % 19,7; EAEn % 19,8
- Emakume eta gizonen kopuru orekatua: % 50,4 emakumeak; % 49,6 gizonak

ANIZTASUNA

INDARGUNEAK

elhuyar
Aholkularitza

ANIZTASUNA

indarguneak

- Aniztasunaren inguruko hausnarketa egin da, hainbat espazio soziokultural eta komunikazio-bide zabalik dago. Gaiarekiko interesa. Anitzen Sarearen baitan, lantalde egonkorra
- Zumaiarren % 17,6 EHTik kanpo jaioa (% 11,6 Espainian, % 5,8 beste herrialdeetan). Espainiatik kanpo jaiotakoen kopurua inguruko herrietakoa baino nabarmen apalagoa. Aniztasuna kudeatzeko eta elkarbizitza sustatzeko baldintza egokiak
- Herri txikia izateak harremanak egitea errazten du

ANIZTASUNA

AHULEZIAK

elhuyar
Aholkularitza

ANIZTASUNA

ahuleziak

- Etorri berriek sortzen dituzten harremanetan, sarritan, meneko rolak hartzen dituzte, eta integratziorako zailtasunak sumatzen dituzte
- Hainbat eremutan aniztasunaren gaia presente dago, baina ez da lantzen. Aurreiritzietan lanketa sakona egin behar da
- Herri txikia izateak elkarrekintzarako aukera gutxiago sortzen du
- Zumaiarren artean, immigrante eta bertako dikotomia oso barneratua dago
- Beste jatorri batekoek euskara ez jakitea elkarbizitzarako zailtasuna da

ANIZTASUNA

ahuleziak

- Integrazioaren ordean asimilazioan erortzeko arriskua dago, norberaren kultura eta hizkuntza galaraziz
- Gizarte Zerbitzuetatik, etorri berriei zuzendutako zerbitzuak indartu behar dira.

BAKEGINTZA, ELKARBIZITZA ETA MEMORIA HISTORIKOA

INDARGUNEAK

elhuyar
Aholkularitza

BAKEGINTZA, ELKARBIZITZA, MEMORIA HISTORIKOA

indarguneak

elhuyar
Aholkularitza

- Memoria historikoaren inguruan lan handia egin da, bereziki abertzaletasunaren eta gerra zibilaren inguruan

BAKEGINTZA, ELKARBIZITZA ETA MEMORIA HISTORIKOA

AHULEZIAK

elhuyar
Aholkularitza

BAKEGINTZA, ELKARBIZITZA, MEMORIA HISTORIKOA

ahuleziak

- Memoria historikoaren gaien sakondu behar da
- Bakegintzaren eta elkarbizitzaren arloan, sufrimendu guztiak jasoko dituen mapa egin behar da, eta errekonozimendua aitortzeko ekimenak martxan jarri

EUSKARA

INDARGUNEAK

elhuyar
Aholkularitza

EUSKARA

indarguneak

- Herri euskalduna da (biztanleen % 71,1), eta ezagutza gora doa
- Gainerako herri euskaldunek baino bilakaera hobea izan du (hizkuntza-gaitasunean, lehen hizkuntza euskara dutenen kopuruan, zein etxeko erabileran)
- UEMAko kide da, eta politika definitua eta argia du
- Euskararen kale-erabilera % 52koa da. Gazteak dira gehien erabiltzen dutenak (% 70)
- Ikasleen % 100k D ereduan ikasten du
- Udalean euskaraz arduratzen den zerbitzua dago, eta udal barrurako zein kanporako plana martxan dago

EUSKARA

indarguneak

- Hainbat programa: euskara ikasteko diru-laguntzak, errotulazioak euskaraz jartzeko; hizkuntza aholkularitza zerbitzua, euskarazko sorkuntza eta ikerkuntza, etorri berrientzako zerbitzu berezituak...
- Euskararen Aholku Batzordea dago, herriko talde eta norbanakoek osatua
- Euskarazko kultura eskaintza da nagusi
- Euskara Sasoian egitasmoa dago kirol-elkarteetan esukararen erabilera bultzatzeko
- Euskarazko herri komunikabideak daude: Baleike, Baleike.eus eta Urola Kostako Hitza
- Urola Kostako Udal Elkarteko Euskara Zerbitzuarekin elkarlana dago

EUSKARA

AHULEZIAK

elhuyar
Aholkularitza

EUSKARA

ahuleziak

- Azken hamar urteotan hizkuntza-gaitasuna jaitsi egin da (% 73tik % 72ra)
- Lehen hizkuntza euskara dutenen kopuruak behera egin du (% 60tik % 56ra)
- Etxeko erabilerak behera egin du azken 20 urteotan (% 47tik % 45era)
- Kirolaren esparruko jardueretan euskararen presentzia eta erabilera sendotzeko premia dago
- Herritarren gehiengoa elebiduna den guneetan euskara lehen hizkuntza funtzionala izateko neurriak hartu behar dira

ADINEKOAK

INDARGUNEAK

elhuyar
Aholkularitza

ADINEKOAK

indarguneak

- Pertsona nagusiei begira zerbitzu eta prestazio ugari: Beheko plaza elkartea, Tipi-Tapa, Oporretarkao aukera, Nagusilan, Gizarte Zentroa, teleasistentzia, Sendian programa, etxez etxeko laguntza, balianizdun apartamentuak, eguneko zentroa, bi egoitza...
- San Juan eta Otezuri egoitzak
- Gizarte Zerbitzuetatik beharrak eta mendekotasunak dituzten adinekoei laguntza ematen zaie
- Nagusien Mahaia

ADINEKOAK

AHULEZIAK

elhuyar
Aholkularitza

ADINEKOAK

ahuleziak

- Gizarte zerbitzuek erantzun beharreko herritarren kopuruak gora egin du. Baliabide gehiagoren beharra
- Gizarte-zentro/Hogarreko eraikina aztertu beharra: erabilera eta berrantolaketa
- Gizarte-zentroko zerbitzuek nagusi mota desberdinei erantzun beharko liokete: autonomia dutenak, laguntza puntuala behar dutenak, jarraitua... Arrisku egoeran dauden nagusientzat ekintzak
- Etxez etxeko laguntzako zerbitzuaren erabiltzaile-kopurua azken urteetan oso geldirik, tartean prezioa. Aztertu norentzako eta zein baldintzetan
- Nagusien adinen multzoa oso zabala da, eta egoera, behar eta errealitate oso desberdinak daude. Erantzun bateratuek ez dute beti balio.

DESGAITASUNA,

INDARGUNEAK

elhuyar
Aholkularitza

DESGAITASUNA, MENDEKOTASUNA

indarguneak

- Gizarte zerbitzuetatik desgaitasunak eta mendekotasunak dituzten pertsoneri (% 6, 2014an) laguntza ematen zaie tramitazioetan, baliabide eta zerbitzuetan

DESGAITASUNA,

AHULEZIAK

elhuyar
Aholkularitza

DESGAITASUNA, MENDEKOTASUNA

ahuleziak

- Herriko arlo guztietan egindako ekintzetan mendekoak, nagusiak, desgaituak ez dira kontuan hartzen (irisgarritasuna, hezkuntza, kirola, kultura, turismoa, aisialdia, herri dinamika...)

BIZITZEKO BALIABIDEAK

INDARGUNEAK

elhuyar
Aholkularitza

BIZITZEKO BALIABIDEAK

indarguneak

- Premia larrian daudenei prestazio ekonomikoak ahalbidetzen dizkie Udalak, Lanbide eta Aldundiarekin batera
- Behar handienak dituzten herritarrei laguntza ematen die Caritasek

BIZITZEKO BALIABIDEAK

AHULEZIAK

elhuyar
Aholkularitza

BIZITZEKO BALIABIDEAK

ahuleziak

- Hainbat familia-kideen zorpetze maila handia da. Prestazio ekonomikoak jasotzen dituzten onuradunen perfila zabala da, oso errealitate desberdinekin
- Kriariaren eraginez, asko handitu da laguntza jaso beharreko pertsona eta familia kopurua

GIZARTERATZEA

INDARGUNEAK

elhuyar
Aholkularitza

GIZARTERATZEA

indarguneak

- Gizarte zerbitzuetan gizarteratzeko arazoak dituztenak identifikatzeko lan egin da

GIZARTERATZEA

AHULEZIAK

elhuyar
Aholkularitza

GIZARTERATZEA

ahuleziak

- Bazterketa egoeran dauden herritarrekin gizarteratzeko prozesuak lantzeko beharra dago: egoera kronikoak, gaixotasunak, kontsumoak, giza abilezia gutxi... Arlo horretan ez dago inongo baliabiderik, ez herri mailan, ez eskualdean ere.

HAURRAK ETA GAZTEAK

INDARGUNEAK

elhuyar
Aholkularitza

HAURRAK ETA GAZTEAK

indarguneak

- Herri gaztea da Zumaia (% 21,09)
- Haur eta gazteentzako eskaintza badago: ludoteka, gaztetxola, Torreberri gaztetxea
- Prebentzio Mahaia familia, haur eta gazteen beharrak aztertzeko
- Herriko zerbitzuek eta ikastetxeek harreman onak eta iraunkorrak dituzte: gizarte-zerbitzuak, psikomotrizitate terapeutikoa, gurasoentzako aholkularitza, bertso-eskola, musika-eskola, dantza, kiroldegia, San Telmo sariak...
- Herriko gazteak oso dinamikoak eta ekimen ugari: ZUGA, galernasarean.info...
- Gaztematika sistemaren bidez: informazioa, orientabidea, bide-laguntza, aisia, partaidetza eta kultura-sorkuntza/produkziorako laguntzak...
- Haurren beharrei erantzuteko Txiribuelta elkarteak sortu berri da

HAURRAK ETA GAZTEAK

AHULEZIAK

elhuyar
Aholkularitza

HAURRAK ETA GAZTEAK

ahuleziak

- Familia, haur, nerabe eta gazteen artean gero eta kasu gehiago Gizarte Zerbitzuetatik kudeatu beharrekoak. Lan kargagatik, arlo honek eskatzen duen espezializaizo eta dedikazioagatik ezinezkoa da gauzatzea egungo baliabideekin
- Haur-hazkundera dela eta, zailtasunak daude 6-8 urte dituzten umeentzako zerbitzuak eskaintzeko
- Gazte Planik ez da garatu. Gazteen behar nagusiak: prestakuntza handia eta irteera laboralik ez, lan prekarioa, egonkortasun ekonomikorik ez, lan-bila kanpora joan beharra, dependentzia ekonomikoa eta emozionala...
- Hezkuntza eta prestakuntza bideak hautatzerakoan genero-estereotipoek eragina dute
- Gaztetxolaren erabilera oso mugatua da
- Lonjen inguruan prozesu bat abiatzeko beharra antzeman zen, baina ez zen gauzatu

BERDINTASUNA

INDARGUNEAK

elhuyar
Aholkularitza

BERDINTASUNA

indarguneak

- Berdintasun Saila dago eta berdintasun teknikaria
- II. Berdintasun Plana indarrean dago
- Emakumeenganako indarkeriari aurre egiteko tokiko protokoloa diseinatu eta ezarri da
- Berdintasun Foroa sortu da, emakumeen eta emakume-taldeen artean informazioa eta esperientziak trukatzeko
- Jaietan biolentzia sexista prebenitzeko kanpainak egiten dira
- Ikastetxeetan hezkidetzaz lantzeko ekimenak egiten dira
- Malen Etxeak emakume etorri berriekin lan handia egiten du

BERDINTASUNA

AHULEZIAK

elhuyar
Aholkularitza

BERDINTASUNA

ahuleziak

- Udal-teknikari eta ordezkari politikoek genero-ikuspegia txertatzeko, lantzeko eta koordinatzeko ez dago egiturarik
- Udal-langileen artean emakumeak gehiago dira, baina maskulinizatutako eta feminizatutako eremuan daude
- Herritar gehienek ez dituzten ezagutzen indarkeria sexistari aurre egiteko baliabideak
- Gizarte Zerbitzuetan emakumeak dira diru-laguntza eskaeretako titular nagusiak
- Indarkeria-matxista kasuen jarraipena eta bide-laguntza egiteko zailtasunak daude
- Emakumeen % 33k herrian ziurgabetasun-sentsazioa sortzen duten lekuak daudela uste du

BERDINTASUNA

ahuleziak

- Herriko elementu sinbolikoek ez dute emakumeek herriari egindako ekarpena aitortzen
- Zumaiako emakumeak, batez ere, zerbitzuen sektorean kontzentratzen dira, eta industrian sartzeko zailtasunak dituzte
- Errentetan ezberdintasun esanguratsuak (Urola Kostako altuenak): gizonetzkoen errenta emakumezkoen % 194,4 da
- Emakumeen langabezia-tasa gizonena baino ia 3,5 puntu altuagoa da (% 14,5 > % 11,5)
- Lan-erreproduktioban generoen araberako banaketa ematen da
- Elkarteetan, oro har, emakumeek gutxiago parte hartzen dute
- Kirol arloan, generoaren araberako ekintzak ezberdintzen dira

ELKARTEGINTZA,

INDARGUNEAK

elhuyar
Aholkularitza

ELKARTEGINTZA, PARTAIDETZA

indarguneak

- Herri bizia eta dinamikoa da Zumaia, elkarte asko eta askotarikoak dituena: kirola, bizilagunen elkarteak, kultura, aisia, natura, merkataritza, euskara, sozialak, jai batzordeak, gastronomikoak...
- Herritarrek bat egiten dute antolatzen diren ekitaldiekin
- Udalak ahalegin berezia egin du herritarren partaidetza Udalaren gestioan eta erabakietan txertatzeko

ELKARTEGINTZA,

AHULEZIAK

elhuyar
Aholkularitza

ELKARTEGINTZA, PARTAIDETZA ahuleziak

- Partaidetza prozesuetan parte hartzen duen jende kopurua ez da egindako ahaleginaren parekoa izan
- Udalaren eta herriko elkarten arteko elkarlana, koordinazioa eta komunikazioa hobetzeko premia dago

KULTURA

INDARGUNEAK

elhuyar
Aholkularitza

KULTURA

indarguneak

- Kultura-mahaia sortu da
- Musika Patronatua dago
- Kultura garatzeko azpiegitura handia dago: kultur etxea, zinema, musika eskola, Torreberri, Uxategia, Komentua, udal artxibategia. Nabarmentzekoa Alondegiak emandako bultzada
- Programazio egonkortua dago eta jai ugari dago
- Herrian era askotako kultura-eragile ugari dago
- Sormen kultural handia dago, eta bakoitzak bere dinamika du
- Kultur ondarea babesteko ahalegina egin da

KULTURA

AHULEZIAK

elhuyar
Aholkularitza

KULTURA

ahuleziak

- Kultur arloko plangintza berritzeko premia dago. Diziplina artean desorekak daude, inertziaz antolatutako gauzak...
- Liburutegiaren erabilera mugatua da. Bestelako guneak falta dira: irakurketarako, eztabaidarako, sormenerako...
- Zumaiak duen artxibo historikoa erabiltzeko zailtasunak daude
- Musika, antzerkia eta dantzarako gela eta areto egokiak eta zenbait prestazio behar dira: aldagelak, gelak...
- Emanaldi txikietarako areto txiki baten falta dago
- Hezkuntza-ekipamendu guztiak kultura-ekipamenduetatik urrun daude
- Kultura-eskaintzaren hedapenaren zailtasunak ageri dira

KULTURA

ahuleziak

- Urteko zenbait momentutan ekitaldi gehiegi dago. Koordinazioa hobetu behar da
- Herriko taldeen emankizun eta ekitaldiak gehiago bultzatu behar dira
- Kultura-eragileetan erreleboa falta da
- Herriko festek pisu handia dute kulturaren aurrekontu eta dedikazioan